

ת"פ 13754/05/12 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז דרום נגד י ד, סנגוריה ציבורית

בית משפט השלום באילת

26 פברואר 2015

ת"פ 13754-05-12 מדינת ישראל נ' י

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ מתמחה מיכאל בן ברוך
פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

נגד
הנאשם:

י ד
ע"י ב"כ עו"ד יצחק מויאל
סנגוריה ציבורית

גזר דין

כתב האישום וההרשעה

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו, בכתב האישום המתוקן בעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 273 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

לפי כתב האישום המתוקן, בתאריך 27.10.2011 בשעה 19:30 בקירוב, התקוטט הנאשם, אשר היה בגילופין, עם אחרים במתחם "אלמוג" באילת. קצין הביטחון הראשי של המקום, יוסי חנוכה, ביקש מהנאשם לעזוב את המקום אך הוא סירב. השוטרים עידן אליהו וטל בראל (להלן: "השוטרים") שנקראו למקום ביקשו, אף הם, מספר פעמים, מהנאשם לעזוב. בתחילה סירב הנאשם לבקשת השוטרים, בשלב כלשהו עזב את המקום ושוב שב למתחם. השוטרים שבו וביקשו מהנאשם לעזוב את המתחם, אך הנאשם סירב, צעק והניף ידיו. הנאשם ניסה לדחוף את השוטר עידן, השתחרר מאחיזתו של השוטר ותקף אותו במכות אגרוף בבטנו. השוטרת טל הודיע לנאשם כי אם לא יחדל הוא יעצר. בהמשך, השוטרים וקצין הביטחון ניסו לעצור את הנאשם, אולם הוא התנגד למעצרו, בכך ששכב על הרצפה ובעט ברגליו ובידיו לעבר השוטרים. לאחר מאבק, הצליחו השלושה לעצור את הנאשם. הנאשם במעשיו גרם לשוטר עידן חבלות בבטנו והוא נזקק לטיפול רפואי בבית החולים יוספטל שבאילת.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

2. המאשימה, באמצעות ב"כ מיכאל בן ברוך, עתרה למתחם ענישה שבין חודש ל-6 חודשי מאסר בפועל וביקשה להטיל על הנאשם עונש המצוי ברף העליון של המתחם המוצע ומאסרים מותנים, קנס ופיצוי. התובע עמד על חומרת העבירה שביצע הנאשם והפגיעה בסדרי שלטון ומשפט. נמנו נסיבות ביצוע העבירה, ביניהן: היות הנאשם בגילופין במועד ביצוע העבירה, סירוב הנאשם להיענות לדרישת השוטרים שנכחו במקום, הפגנת האלימות מצדו וגרימת החבלות לשוטר עידן שנזקק לטיפול רפואי. התובע הפנה לתסקיר שירות המבחן וציין את התמכרותו רבת השנים של הנאשם ואי התמדתו בהליכים טיפוליים שונים בהם שולב בעברו. צוין כי גם כיום הנאשם אינו מוצא צורך לעבוד על מאפייניו ושלל נזקקות טיפולית. התובע הפנה לפסיקה רלוונטית.

3. ב"כ הנאשם, עו"ד יצחק מויאל, עתר למתחם ענישה הולם שבין אי הרשעה לבין מאסר מותנה. הסנגור לא עמד על ביטול ההרשעה, לאור המלצות שירות המבחן, וביקש להטיל על הנאשם ענישה מרתיעה צופה פני עתיד. ב"כ הנאשם לא הקל ראש בחומרת המעשים, אך הדגיש כי כתב האישום תוקן משמעותית לקולא. לנאשם אין הרשעות קודמות ולא נפתחו כנגדו תיקים נוספים מאז האירוע בשנת 2011, למרות רקעו ההתמכרותי, כך שזו לו מעידת היחידה בחייו. הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן בו פורטו רקעו המשפחתי והנפשי המורכב של הנאשם, המוכר כחולה נפש. נטען כי אין להקיש מכישלונות הטיפוליים בעברו של הנאשם, שכן אלה בוצעו מיוזמתו ולא במסגרת הליך פלילי.

ההגנה הציגה מכתב מטעם עובדת סוציאלית קידום פרויקטים שיקומיים המופנה למוסד לביטוח הלאומי, מיום 25.11.2014, ובו צוין כי הנאשם נמצא במסגרת דיור מוגן בחברת קידום פרויקטים שיקומיים בקרית גת. הנאשם מטופל במקום על ידי עובדת סוציאלית שמקיימת עמו שיחות קבועות ועל ידי מדריך שיקומי שעובד איתו על תהליך החלמה, הליכה לעבודה ולמועדון חברתי. בנוסף, הוצג מסמך רפואי מתאריך 31.12.2012, חתום על ידי ד"ר מיטלמן אירנה, רופאה בתחום הפסיכיאטריה במכבי שירותי בריאות, בסיכומו נמסר בין היתר, כי הנאשם סובל מדיכאון על רקע שימוש ממושך בקאנביס וצריכת אלכוהול, לצד הפרעת אישיות גבולית. לא נמצאו סימנים פסיכויים. הסנגור הפנה לפסיקה רלוונטית.

4. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וציין כי בעת המעשה הוא היה בן 19 ופעל תחת השפעת אלכוהול. הנאשם ציין שהוא אינו אלים וסובל מהתמכרות קשה לאלכוהול וסמים מזה שנים רבות. הנאשם מסר שהוא עושה ניסיונות להשתלב בחברה, למרות קשייו להשתלב בקהילות טיפוליות. הנאשם מסר כי כיום הוא "נקי" מזה תקופה ארוכה.

דין והכרעה

הרשעת הנאשם

5. ככלל, נאשם שהודה במיוחס לו או שאשמתו הוכחה, מורה האינטרס הציבורי כי הוא יורשע ויענש. ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי באמצעותה מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם במגמה להביא להרתעה אישית ולהרתעה כללית. כך תוגשמה מטרות הענישה. בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם, בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה (ר' בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש**, פ"ד נ(3) 682; ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337; רע"פ 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.8.1985); ע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.12.2007); ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נ"ד(3) 685).

הכללים להימנעות מהרשעה או ביטול הרשעה נוסחו על ידי כב' השופט דורנר בפסק הדין **כתב**, באופן הבא: **"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטרף 2 גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים"**.

לצורך ההכרעה בשאלת אי ההרשעה יש לשקול את עברו של הנאשם, חומרת העבירה, נסיבות ביצועה, מידת הפגיעה שהסבה העבירה לאחרים, הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות, דפוס התנהגותו של הנאשם ויחסו לעבירה - נטילת אחריות, הבעת חרטה, משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם והשפעתה על תחומי פעילותו.

נוסף על כך, נלקחת בחשבון שאלת שיקום הנאשם במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו, אשר יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ר' פסיקת כב' השופט שטרסברג כהן בע"פ 9090/00 **בועז שניידרמן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.2.2001)).

6. בצדק לא שב ב"כ הנאשם מפורשות על טענתו כי יש מקום לבטל את הרשעת הנאשם, הגם שהדבר הוזכר מעת לעת. במקרה דנא אין הצדקה לחרוג מהכלל ולהורות על ביטול הרשעתו.

ראשית, אין בחומרת מעשי הנאשם ונסיבות ביצועם, כדי לגבור על מקריות כלשהי שניתן לייחס להתנהגותו. הפגנת האלימות הקשה כלפי שוטרים בנוכחות שוטרת נוספת וקצין ביטחון, התנגדותו האלימה למעצרו החוקי והפוטנציאל הגלום במעשיו להתפתחות אירוע אלים אף יותר אינם מאפשרים מסר של סלחנות בדרך של ביטול ההרשעה. בנסיבות אלו, מחייב האינטרס הציבורי הטבעת חותם פליליות על מעשים שכאלה, לבל ישוגר מסר הפוך מן המתחייב. כל מסקנה אחרת, תפגע בשיקולי ענישה אחרים הקשורים לגמול ולהרתעת הנאשם ועבריינים כמותו.

שנית, לא נטען להעדר יחס סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו. בהקשר זה יש להראות, כי הפגיעה הצפויה בסיכויי שיקומו או בעתידו של הנאשם אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית

שיש בהרשעתו. בבחינת הנזק העלול להיגרם לנאשם, אין מקום להסתפק ב"תרחיש תיאורטי", ויש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם כתוצאה מעצם ההרשעה (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 1.1.2013); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.3.2013); רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 31.12.2012); רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 26.1.2015)).

הנה כי כן, משלא הובאה לפני כל ראיה כי יש בהרשעה כדי לפגוע בעתידו התעסוקתי של הנאשם, הרי שלא מצאתי, כי הרשעתו תפגע בו פגיעה חמורה או תוביל לפגיעה מהותית וקונקרטית בעתידו או בצורכי שיקומו.

לא נעלמו מעיני כל אותם שיקולים לקולא, מבחינת הנאשם, לרבות הודאתו במיוחד לו, הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירה, שאיפתו לנהל אורח חיים תקין וניסיונותיו להיגמל מצריכת אלכוהול וסמים, וכל אלה יבואו לידי ביטוי בקביעת העונש המתאים לנאשם.

הענישה

7. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40 לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים החברתיים, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג לחוק העונשין);

לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעתו (סעיף 40ו לחוק העונשין), בהרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40יא לחוק העונשין), כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות (סעיף 40יב לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחם הענישה ההולם

8. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו בית משפט יתחשב בשלושת אלה: בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בה; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם; ובמדיניות הענישה הנוהגת (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)). להלן אעמוד על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

9. **הערכים החברתיים שנפגעו** מביצוע העבירה של תקיפת שוטר הם שמירה והגנה על הסדר הציבורי, שלטון החוק, שלמות גופם, כבודם וביטחונם של הממונים על אכיפת החוק. לשוטרים העוסקים באכיפת החוק נדרשת מוגנות על מנת שיוכלו לבצע עבודתם נאמנה וללא הפרעה או חשש. תפקידם של השוטרים קשה והם פועלים בשליחותה של החברה ומסמלים את שלטון החוק. לפגיעה האמורה, היבטים הקשורים באופן מובהק במוסכמות הבסיסיות של היותנו חברה דמוקרטית המכבדת את שלטון החוק וזכויות הזולת, במערכת אכיפת החוק ובצורך להגן על אנשי חוק, המבצעים עבודתם נאמנה, לעיתים בתנאים קשים ומורכבים תוך סיכון שלומם וביטחונם האישי, כשלוחי החברה ושלטון החוק. לא בכדי קבע המחוקק עונש מינימאלי לעבירות של תקיפת שוטר הקשורה למילוי תפקידו. (ראו: רע"פ 5579/10 דוד קריה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 2.8.2010); ע"פ 5214/13 מחמוד סירחאן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 30.12.2013)).

10. **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים במקרה דנא היא רבה. הנאשם סרב לציית להוראות השוטרים במשך זמן ממושך, הוא שב למקום, על אף שנתבקש להתפנות ממנו ופגע פיזית בשוטר עידן במכות אגרוף שגרמו לו סימני חבלה בבטן. הנאשם התנגד באלימות למעצרו, שכב על הארץ ובעט ברגליו ולכן נאלצו 2 שוטרים וקצין ביטחון, לעצרו לאחר שנאלצו להיאבק בהתנגדותו.

11. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40ט לחוק העונשין) נתתי דעתי לחלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם בהתרחשות האלימה. תחילה התקוטט הנאשם, כשהוא בגילופין, עם אחרים במתחם "אלמוג", שבאילת. הנאשם סירב לדרישת קצין הביטחון להתפנות מהמקום ובהמשך סירב אף לדרישת השוטרים. גם כשניאות הנאשם לצאת מהמתחם הוא שב על עקבותיו בתוך זמן קצר, צעק, נופף בידיו וניסח לדחוף את אחד השוטרים. הנאשם תקף את השוטר במכות אגרוף לבטנו וגרם לו סימני חבלה. הנאשם התנגד למעצרו ולא פחות משלושה אנשי חוק, שני שוטרים וקצין הביטחון, נאלצו להיאבק עמו כדי לעצרו. נסיבות המקרה מלמדות על רצף מעשים שלמצער חלקם היה מתוכנן, בעיקר מששב הנאשם לזירה כדי להתעמת עם השוטרים. הנאשם היה מודע למעשיו, לא נגרעה יכולתו להבין את הפסול שבהם ועל אף זאת לא חדל. מידת אשמו של הנאשם רבה, הוא פעל באלימות קשה כלפי

גורמי אכיפת החוק. הנזק שגרם הנאשם התבטא בפגיעה בגופם ובסמכותם של גורמי אכיפת החוק. לאחד השוטרים נגרמו סימני חבלה בבטנו והוא נזקק לטיפול רפואי בבית החולים. למעשיו של הנאשם פוטנציאל להסלמה לאירוע אלים אף יותר. לא נשמעו סיבות לזכות הנאשם, ואין בטענה כי פעל תחת השפעת אלכוהול כדי לחלצו מאחריות לתוצאות מעשיו. לא נודע על פגיעה או התגרות בנאשם מצד השוטרים. לא הובהרה הסיבה שהביאה את הנאשם לבצע את העבירה. הנאשם נזקק בעבר לטיפול נפשי ומטופל בתרופות. במסגרת הליך זה הופנה הנאשם הופנה לפסיכיאטר המחוזי, אשר חיווה דעתו ביום 9.7.2014, כי הנאשם כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשים המיוחסים לו בכתב האישום. נקבע כי הנאשם אינו לוקה במחלת נפש פסיכוטית פעילה, מודע למעשים המיוחסים לו, שנבעו לטענתו על רקע שימוש בסמים ובאלכוהול. בתסקיר שירות המבחן הודגש כי הנאשם בעל הפרעת אישיות לא ספציפית והתמכרות לסמים ואלכוהול והוא מטופל תרופתית. מכאן, הבאתי בכלל חשבון בקביעת המתחם את קרבת הנאשם לסייג לאחריות פלילית על רקע נפשי.

12. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת**, במקרים דומים מצביעה כי הוטלו עונשים במנעד רחב התלוי בנסיבות העושה והמעשים. כך למשל:

א. ברע"פ 31/15 **בן ציון אפרסמון נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.1.2015) נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור והתנגדות למעצר חוקי בכוח, בכך שהסתגר במבנה המיועד להריסה, קרא לשוטרים בכינויי גנאי, דחף אותם, נשך שוטר ברגלו והתנגד בכוח למעצרו. בערכאה הדיונית נקבע **מתחם ענישה הולם בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, פיצוי כספי והתחייבות.

ב. ברע"פ 4592/14 **דיאנה סרגייב ג'ובראן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25.8.2014), נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשמת, אשר הורשעה בעבירות תקיפת שוטר והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בכך שירקה על שוטרת, קיללה אותה, התנפלה עליה, משכה בשערה וסטרה לה, לאחר ששוטרים הגיעו למסיבה בעקבות תלונה על רעש. על הנאשמת הוטל מאסר מותנה, פיצוי צו של"צ וצו מבחן.

ג. ברע"פ 2065/14 **אבו מדיגם נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 9.6.2014) נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, בכך ששעה שהגיע כוח משטרה לביתו, על מנת לבצע חיפוש, תקף במהלכו את אחד השוטרים, בכך שדחף אותו בחזהו. שוטר אחר שהיה במקום עזר לשוטר הראשון להשתלט על הנאשם, אשר מצדו בעט בארבעה שוטרים שהיו במקום. על הנאשם הוטלו **4 חודשי מאסר בפועל**, הופעל מאסר על תנאי של 6 חודשים במצטבר, כך שסה"כ נגזרו עליו 10 חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה.

ד. ברע"פ 1860/07 **נחמני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.6.2007), נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, בכך שסרב לפנות את רכבו, סירב להזדהות, ובהמשך כאשר נאמר לו כי הינו מעוכב ונדרש להתלוות לשוטרים, תקף שניים מהם, באופן שבעט ופגע באחד מהם בבטנו, נשך שוטר אחר בידו ותקף שוטר שלישי, אשר נחבל בידיו חבלות של ממש. על הנאשם הוטלו **7 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה לצד** הפעלת עונש מאסר מותנה.

ה. ברע"פ 8748/10 **נמירי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.12.2010), נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות של תקיפת שוטר, העלבת עובד ציבור ואיומים, בכך שסירב להזדהות לפני שוטר, גידף ואיים על השוטרים שעצרו את רכבו, תקף שוטר על ידי פתיחת דלת רכבו בעוצמה על רגלו של האחד והטיח אגרופים באחר. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **5 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס**.

ו. ברע"פ 6544/08 **ברדוגו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.7.2008), נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור ותקיפת שוטר, בכך שהתפרע בתחנת משטרה, צעק, העליב וגידף מספר שוטרים שנכחו במקום. הנאשם סירב לעזוב את התחנה ואחד השוטר הודיע לו שאם לא יעזוב את שטח היומן יאלץ לעכב אותו. בתגובה לכך, התקרב הנאשם לכיוון השוטר, נופף בידיו ותוך כדי נפנוף בידיו הכניס את אצבעו לעינו של השוטר. הנאשם נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. הנאשם ערער על חומרת העונש והמדינה ערערה על קולת העונש. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור הנאשם וקיבל את ערעור המדינה והשית עליו **15 חודשי מאסר בפועל**.

ז. בעפ"ג (מח' י-ם) 24716-02-14 **עמר מחיסן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.3.2014) נדחה ערעור מטעם נאשמים, שהורשעו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של תקיפת שוטר ותקיפת עובד ציבור, על רקע סירוב עובדי בית חולים הדסה להכניסם לחדר טראומה. נקבע **מתחם ענישה שנע בין מאסר קצר בפועל הניתן במקרים מתאימים לריצוי בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשמים הוטלו 7 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה, מאסרים מותנים ופיצוי.

ח. בעפ"ג (מח' חי') 1464-02-09 **טלאע שאהין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.4.2009), נדחה ערעור של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של תקיפת שוטר, איומים ותקיפה גורמת חבלה ממש, בכך שתקף שוטר באגרופים, גרם לו שפשוף באף, נפיחות ורגישות מתחת לעין, שריטה באף ובלחי וביחד עם אחר תקף ואיים על השוטרים בפגיעה שלא כדין בגופם. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו **3 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, מאסר מותנה ופיצוי כספי**.

ט. בת"פ (י-ם) 9140-02-14 **מדינת ישראל נ' דניאל שלמון אבוטבול** (ניתן ביום 19.11.2014)

הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירה של תקיפת שוטר, בכך שחסם דרכו של צוות כיבוי, הפריע לו לפרוץ לחדרו של עריק, סירב לעזוב את המקום, הכה שוטר בפניו וחבל את אצבעו. הנאשם השתולל ושני שוטרים נאלצו לעצרו. קבע מתחם ענישה הולם שבין ענישה מוחשית שאינה כוללת מאסר בפועל לבין מספר בודד של חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו צו של"צ בהיקף של 100 שעות, פיצוי לשוטר בך 500 ₪ וצו מבחן למשך שנה.

יא. בת"פ (י-ם) 2747-08-13 **מדינת ישראל נ' וויסאם גולאני ואח'** (ניתן ביום 22.9.2014) הורשעו נאשם ואחר בעבירה של תקיפת שוטר, בכך שקילל שוטרים בחניון, דחף שוטר, התפרע, השתולל והכה שוטר בידיו. נקבע **מתחם ענישה הולם בין ענישה מוחשית משמעותית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל לבין מספר בודד של חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **45 ימי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ומאסר מותנה**.

יב. בת"פ (ב"ש) 37822-03-12 **מדינת ישראל נ' אקון** (ניתן ביום 27.9.2012), הורשע נאשם לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפת שוטר והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, בכך שהתפרע, הטיח גופו בקיר, בעט בשוטר והתנגד לאזיקתו. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין חודש ל-6 חודשי מאסר**. על הנאשם, בעל עבר, נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

13. מכל המקובץ, סבורני כי **מתחם העונש ההולם** לעבירה תקיפת השוטר בנסיבותיה נע בין מאסר מותנה ושל"צ לבין 12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים וענישה כלכלית.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה

14. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סע' 40 לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סע' 40 לחוק העונשין).

בענייננו, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם, כפי קביעתי, בשל שיקולי שיקום, בהעדר המלצה ובהעדר נכונות מצד הנאשם להשתלב במסגרת טיפולית בחסות שירות המבחן (סע' 40ד(ב) לחוק העונשין). מנגד, לא מצאתי כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות (סע' 40 ו-40א לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים בגדר מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בהתאם להוראות סעיף 40 לא לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מן האמור בתסקיר שירות המבחן, חוות דעת הממונה על עבודות שירות, טיעוני הצדדים לעונש, עברו הפלילי של הנאשם, דבריו לבית המשפט ועוד. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין [ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.5.2009)].

תסקיר שירות מבחן

16. ביום 9.6.2014 התקבל תסקיר שירות המבחן, במסגרתו נסקרו קורות חייו ורקעו המשפחתי המורכב של הנאשם, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. נמסר כי הנאשם רווק בן 23, עלה לארץ מקזחסטן בהיותו בן 7 ומתגורר עם אמו בקרית גת. הנאשם צורך סמים ואלכוהול מגיל 14, אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות מהמוסד לביטוח הלאומי. הנאשם שוחרר מהצבא בטרם עת בשל מצבו הנפשי. נמסר כי הנאשם שולב מספר פעמים בהליכי גמילה, אך לא הצליח להתמיד מעבר למספר ימים. משיחה עם אחותו של הנאשם עלה כי הנאשם נ ג דרוש מאמו כסף למימון הסמים, נוהג כלפיה באלימות ושובר חפצים בבית. הנאשם מסר לשירות כי אינו זוכר את פרטי אירוע כתב האישום בשל השפעת האלכוהול. הנאשם שלל נזקקות טיפולית ולא ביטא מוטיבציה לשקם את חייו. שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שמנהל אורח חיים תלתי ותובעני, בעל רקע פסיכיאטרי, צורך סמים ואלכוהול שנים רבות, ובעברו ניסיונות אובדניים. שירות המבחן העריך, על בסיס מאפייניו של הנאשם ורקעו, כי קיימים גורמי סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות בשל חוסר יציבות במצבו, קשייו לווסת את התנהגותו, התמכרותו לחומרים משני דעת והעדר מוטיבציה לערוך שינוי בחייו. שירות המבחן ציין כי בעבר נעשה ניסיון לשלב את הנאשם בהליך טיפולי, אך הדבר לא צלח בשל העדר שיתוף פעולה מצדו. בנסיבות אלה, ועל אף רמת הסיכון הנשקפת מהנאשם, לא נמצא בסיס להמלצה טיפולית.

ביום 16.9.2014, הוגש תסקיר משלים בו מסר שירות המבחן כי בפגישתו עם הנאשם בחודש יולי 2014 הוא מסר שאינו צורך סמים כחודשיים, חש בטוב, אחראי, רגוע, מעוניין לשקם את חייו, אך סירב להשתלב בקהילה טיפולית או מסגרת אחרת. הנאשם מסר שהוא משתתף בקבוצה של מכורים אנונימיים והביע רצון ללמוד קורס מקצועי שיסייע לו להשתלב בשוק התעסוקה. הנאשם נענה להצעה להשתלב בהליך שיקומי באמצעות המוסד לביטוח לאומי והתחייב ליצור קשר עם היחידה. ברם, בחודש ספטמבר 2014 הגיע לשירות מידע לפיו הנאשם חזר לצורך סמים והוא לא התייצב לוועדה שהתכנסה בעניינו ביום 9.9.2014, ככל הנראה בשל אשפוזו באשפוזית לתחלואה כפולה מיוזמתו. שירות המבחן העריך כי עדיין קיימת רמת סיכון גבוהה למעורבות חוזרת בפלילים מצד הנאשם. אולם, לאור קשייו לשתף פעולה עם הגורמים הטיפולים, התגבשה הערכה כי לא תצמח תועלת מהמשך מעורבות שירות

המבחן. שירות המבחן נמנע מהמלצה לביטול ההרשעה וסבר כי ענישה הרתעתית צופה פני עתיד בדמות מאסר על תנאי תהווה מענה הולם.

17. טרם גזירת העונש, הופנה הנאשם לממונה על עבודות שירות, אשר הגיש חוות דעתו ביום 15.2.2015, ממנה עלה כי הנאשם מתגורר בהוסטל לתחלואה כפולה באשדוד, אובחן כסובל ממחלה נפשית וצריכת סמים ואינו מסוגל לעבוד מגיל 17. נמסר כי הנאשם נקי מסמים מזה 5 חודשים. בסופו של יום, הנאשם לא נמצא כשיר מבחינה רפואית לבצע עבודות שירות.

18. **שיקולים לחומרה:** בבסיס השיקולים לחומרה עומדת המדיניות המשפטית בעבירה בה הורשע הנאשם, האלימות הרבה שהפגין והצורך להגן על הערכים החברתיים שנפגעו מביצועה. בעניין זה, יש להביא בכלל חשבון את שיקולי הרתעת היחיד והרבים. האינטרס הציבורי דורש הגנה על גורמי אכיפת החוק וכל זאת באמצעות ענישה מרתיעה שתבהיר כי כל פגיעה בערכים אלה תענה בענישה מוחשית.

לחובת הנאשם יש לציין כי על אף שהעבירה בוצעה לשיטתו על רקע נפשי והתמכרות ממושכת, הוא דחה כל מעורבות טיפולית שהוצעה לו מטעם שירות המבחן, על מנת לסייע בידו לשקם את אורחות חייו. בנסיבות אלה, כך גם התרשמות שירות המבחן, קיים חשש של ממש להישנות ביצוע עבירות בעתיד. רף המסוכנות הנשקף מהמשיב הינו בעצמה גבוהה והוא מהווה סיכון של ממש לשלום הציבור.

יתר על כן, מתקבל הרושם שהנאשם לא הפנים את חומרת מעשיו ומתרץ את ביצוע העבירות בשל מצבו הרפואי והתמכרותו רבת השנים לסמים ואלכוהול, משל מדובר בחסינות לביצוע עבירות. בעניין זה, נתתי דעתי לדברי הנאשם לפסיכיאטר כי הוא חף מפשע (כפי העולה מחוות דעת הפסיכיאטר מיום 9.7.2014).

19. **שיקולים לקולא:** הנאשם הודה בכתב האישום שתוקן לקולא, קיבל אחריות למעשיו וחסך בזמן שיפוטי. הבאתי בכלל חשבון את גילו הצעיר של הנאשם, נסיבות חייו הקשים ורקעו הפסיכיאטרי, כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן, בחוו"ד הפסיכיאטר ובראיות ההגנה. הנאשם לא הורשע בעבר ולא נודע על פתיחת תיקים נוספים מאז ביצוע העבירה לפני למעלה מ-3 שנים. נתתי דעתי להליך הטיפולי שזים הנאשם בכך שהתאשפז באשפוזית לתחלואה כפולה בבאר שבע וניסיונותיו להיגמל מצריכת סמים.

מכל המקובץ, בהביאי בכלל חשבון את שיקולי הגמול, השיקום וההרתעה, ביחס לנאשם בנסיבותיו - הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו והוקעתם הנדרשת, הצורך בהמחשת חומרת מעשיו, הרתעתו והרתעת עבריינים כמותו, לצד צרכי שיקומו, הרי שבגדר תפירת חליפתו העונשית, סבורני כי אין מנוס מהשתת עונש הכולל מאסר בפועל לתקופה קצרה, לצד ענישה מותנית ומרתיעה. בקביעת משך תקופת המאסר הבאתי בכלל חשבון כי הנאשם לא נמצא מתאים לריצוי עבודות שירות וכי מדובר במאסרו הראשון.

העונש המתאים לנאשם

20. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש כדלקמן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 2 חודשים.

על הנאשם להתייצב במזכירות בית המשפט באילת ביום 15.3.2015 בשעה 9:00, לצורך תחילת ריצוי המאסר, ולהביא עמו תעודת זהות.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים, למעט תגרה.

ד. פיצוי לשוטרי עידן אליהו (עת/2) בסכום של 500 ₪, אשר ישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון ביום 1.6.2015 ויתר התשלומים מדי ראשון לחודש שלאחר מכן, על דרך הפקדתו במזכירות בית משפט. המזכירות תעביר את סכום הפיצוי לידי השוטרי, לפי כתובתו בכתב האישום. פיצור בתשלום יחייב את הנאשם בתוספת פיצורים כחוק.

21. ניתן בזאת צו להשמדה/חילוט/השבה של המוצגים, לפי שיקול דעת המאשימה.

העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' אדר תשע"ה, 26 פברואר 2015, במעמד הצדדים.